

واژه‌نامه

Analog	۲۰	آنالوگ
Application Software	۱۶*	نرم افزار کاربردی
Arithmetic - Logic Unit	۵۲	واحد حساب و منطق
Asymmetric Digital Subscriber Line (ADSL)	۲۹	خط اشتراکی دیجیتالی نامتقارن
Attach	۳۰	ضمیمه
Band width	۲۲	پهنای باند
Barcode reader	۶۲	کدخوان
Basic Input-Output System	۷۴	کنترل وسایل ورودی و خروجی
Beginner's All-purpose Symbolic Instruction Code (BASIC)	۱۰۷	(بیسیک) زبان برنامه نویسی همه منظوره برای مبتدیان
bit	۱۴	بیت
bit per second (bps)	۲۲	تعداد بیت در ثانیه
Buffer	۵۴	حافظه میانگیر
Bus	۵۶	گذرگاه
Byte	۱۴	بایت
Cache	۵۴	حافظه سریع
Case	۵۱	محفظه رایانه
Cathode - Ray Tubes	۶۳	لامپ اشعه کاتدی
Central Processing Unit	۵۱	واحد پردازنده مرکزی
Character	۱۵	کاراکتر
Chip	۵۱	تراشه
Client	۲۴	سرویس گیرنده
Coaxial Cable	۲۱	کابل هم محور
Command Driven Interface	۷۶	رابط دستوری
Communication devices	۲۰	وسایل ارتباطی

* شماره صفحه‌ای که واژه مورد نظر برای اولین بار در این کتاب آمده است.

Compact Disk	۷۰	لوح فشرده
Computer	۴	رایانه
Computer - Aided Design (CAD)	۴۰	طراحی به کمک رایانه
Computer - Aided Manufacturing (CAM)	۴۰	تولید به کمک رایانه
Control Structures	۹۷	ساختارهای کنترلی
Control Unit	۵۲	واحد کنترل
Copyright	۴۵	حق نشر
Custom Software	۸۶	برنامه کاربردی سفارشی
Customer Premises Equipment (CPE)	۲۸	تجهیزات مربوط به تنظیمات وایمکس
Data	۷	داده
Data Base Management	۸۸	مدیریت بانک‌های اطلاعاتی
Decode	۵۲	رمزگشایی
Defragment	۷۸	یکپارچه‌سازی
Desktop	۹	میزکار
Desktop Publishing	۸۲	نشر رومیزی
Digital	۲۰	دیجیتال
Digital Video/Versatile Disk (DVD)	۷۰	دیسک ویدیو / چندمنظوره دیجیتالی
Digital Video Interface	۵۷	رابط ویدئویی دیجیتالی
Disk Drive	۷۰	دیسک‌گردان
Documentation	۹۲	مستندسازی
Domain Name System (DNS)	۳۰	سیستم نام‌گذاری محدوده
Dot Per Inch (DPI)	۶۵	نقطه در اینچ
Dots	۶۴	نقاط تشکیل‌دهنده متن و تصویر در چاپ
Download	۳۲	دانلود
Drag & Drop	۷۹	کشیدن و رها کردن
Driver	۵۶	نرم‌افزار راه‌انداز
E - Citizen	۸۶	شهروند الکترونیکی
E - government	۴۱	دولت الکترونیکی
Electronic Commerce	۴۱	تجارت الکترونیکی
Electronic Mail/E-mail	۲۹	پست الکترونیکی
Ergonomics	۴۶	ارگونومی
Event	۱۱۱	رویداد
Expansion Cards	۵۴	کارت‌های توسعه
Expansion Slots	۵۴	شیارهای توسعه

External Hard Disk	۶۹	دیسک سخت خارجی
Extranet	۳۶	اکسترانت
fiber optic cable	۲۱	کابل فیبر نوری
field	۸۸	فیلد
file	۱۵	پرونده
File Transfer Portocol (FTP)	۳۲	(پروتکل ارسال پرونده) اف تی پی
Firewall	۳۶	دیوار آتش
Flash Memory	۷۰	حافظه فلش
Floppy Disk	۶۸	دیسک نرم
Flowchart	۹۳	نمودار گردش
Full-duplex Communication	۲۳	ارتباطات تمام دوطرفه
Function	۱۱۱	تابع
Global Positioning System (GPS)	۴۴	سیستم تعیین موقعیت جهانی
Graphical User Interface (GUI)	۷۶	رابط گرافیکی
Hacker/Cracker	۴۵	متجاوز به حریم رایانه ای
Half- duplex Communication	۲۳	ارتباطات نیمه دوطرفه
Hard Disk	۶۹	دیسک سخت
Hardware	۱۵	سخت افزار
Head	۶۴	هد
Head phone	۶۵	گوشی
High -Definition Multimedia Interface	۵۷	رابط چند رسانه ای با کیفیت بالا
Home Page	۳۲	صفحه آغازین
Hyper Link(Link)	۳۲	فوق پیوند (اتصال)
Hyper Text Markup Language (HTML)	۳۳	زبان نشانه گذاری صفحات وب
Hyper Text Transfer Protocol	۳۴	پروتکل انتقال فوق متن
Icon	۷۶	آیکون
IDentification (ID)	۲۸	شناسه
Information and Communication Technology (ICT)	۱۸	فناوری اطلاعات و ارتباطات
Input devices	۱۵	وسایل ورودی
Index	۳۴	فهرست
Information	۷	اطلاعات
Inkjet Printer	۶۴	چاپگر جوهر افشان
Interactive	۸۵	تعاملی

Internal Hard Disk	۶۹	دیسک سخت داخلی
Internet Service Provider (ISP)	۲۸	ارائه‌کنندهٔ سرویس اینترنت
Internet	۲۷	اینترنت
Intranet	۳۵	اینترانت
Laptop	۱۰	رایانهٔ کیفی
Light Emitting Diode	۶۴	صفحه نمایش یا دیود درخشان
Light pen	۶۲	قلم نوری
Liquid Crystal Display (LCD)	۶۴	صفحه نمایش کریستال مایع
LiveDisk	۷۸	دیسک زنده
Local Area Network (LAN)	۲۴	شبکهٔ محلی
Mainframe Computers	۸	رایانه‌های بزرگ
Maintenance	۹۲	تعمیم و نگهداری
Metropolitan Area Network (MAN)	۲۴	شبکهٔ شهری
Microcomputer	۸	ریزرایانه
Microwave	۲۱	مایکروویو
Microcontroller	۸	ریزکنترل‌کننده
Microprocessor	۵۱	ریزپردازنده
Modem	۲۰	مودم
Modular Programming	۱۰۱	برنامه‌نویسی پیمانه‌ای
Module	۱۰۱	پیمانه
Motherboard(Mainboard)	۵۱	بُرد اصلی
Mouse	۶۱	ماوس
Multimedia	۴۲	چند رسانه‌ای
Network Operating System (NOS)	۲۴	سیستم عامل شبکه
Node	۲۴	گره
Notebook	۱۰	نوت بوک
Object	۱۱۲	شیء
Online	۱۹	آمادهٔ کار
Open Source	۷۷	متن باز
Output devices	۱۵	وسایل خروجی
Password	۲۸	کلمهٔ عبور
Personal Computer (PC)	۸	رایانهٔ شخصی
Personal Information Manager (PIM)	۱۳۳	مدیریت اطلاعات شخصی
Pixel	۶۳	نقاط نورانی صفحه نمایش

Plotter	۶۵	رَسام
Plug & Play	۵۶	نصب و استفاده
Pointer	۶۱	اشاره گر
Port	۵۶	درگاه
Portable Computer	۹	رایانه قابل حمل
Presentation Graphic	۸۹	ارائه گرافیکی مطالب
Procedure	۱۳	رویه
Processing	۷	پردازش
Project Management	۸۴	مدیریت پروژه
Properties	۱۱۲	مشخصات
Protocol	۲۳	پروتکل
Proxy Server	۳۶	سرویس دهنده پراکسی
Pseudocode	۹۳	شبه کد
Random Access Memory (RAM)	۵۳	حافظه با دست یابی تصادفی
Read Only Memory (ROM)	۵۳	حافظه فقط خواندنی
Record	۸۸	رکورد
Recovery	۷۸	بازسازی
Remark	۱۱۷	توضیح
Reference	۸۵	مرجع
Reserved Word	۱۰۹	کلمه رزرو شده
Robot	۴۰	ربات
Scanner	۶۲	پویش گر
Search Engine	۳۴	موتور جست و جو
Secondary storage	۱۵	حافظه جانبی
Sector	۶۸	قطاع
Semantic Error	۱۲۸	اشتباه منطقی
Sensor	۶۱	حسگر
Server	۲۴	سرویس دهنده
Simplex Communication	۲۳	ارتباطات یک طرفه
Simulation	۴۳	شبیه سازی
SmartPhone	۱۰	تلفن همراه هوشمند
Software	۱۵	نرم افزار
Speaker	۶۵	بلندگو
Spreadsheet	۸۷	صفحه گسترده

Social Network	۳۳	شبکه اجتماعی
Structured Programming	۱۰۱	برنامه نویسی ساخت یافته
Super Computers	۸	ابر رایانه
Syntax Error	۱۲۸	اشتباه دستوری
System Software	۱۶	نرم افزار سیستم
System Unit	۵۰	واحد سیستم
Tablet	۱۰	تبلت
Telecommunication Network	۳۱	دستیابی از راه دور
Telnet	۳۱	دستیابی از راه دور
Topology	۲۴	پیکربندی
Track	۶۸	شیار
Uniform Resource Locator (URL)	۳۳	مشخص کننده منحصر به فرد منبع
Upload	۳۲	آپلود
User guide	۱۴	راهنمای کاربر
User Interface	۷۶	رابط کاربر
Video Conference	۴۳	ویدئو کنفرانس
Virtual School	۴۲	مدرسه مجازی
Virtual Reality	۸۳	واقعیت مجازی
Voice mail	۴۳	پست صوتی
Voice Recognition System	۱۳۳	سیستم تشخیص صدا
Web	۳۲	وب
Web Authoring Program	۸۲	برنامه کاربردی ایجاد صفحات وب
Web Browser	۳۳	مرورگر وب
Webcam	۴۳	دوربین تحت وب
Weblog	۳۲	وبلاگ
Web Pages	۳۲	صفحات وب
Web site	۳۲	وب سایت
Wide Area Network (WAN)	۲۵	شبکه وسیع
Word Processor	۸۷	واژه پرداز
Working Memory	۵۳	حافظه کاری
World Wide Web	۳۲	تار جهان گستر وب
World Wide interoperability for Microwave Access	۲۸	وایمکس
Zip	۷۸	فشرده سازی

واژه	معادل فارسی	صفحه	توضیح
OnLine	آماده به کار	۱۹	هنگامی که به رایانه مرکز ارائه کننده سرویس اینترنت متصل می شوید، Online هستید. هم چنین هنگامی که یک وسیله جانبی مانند چاپگر روشن و به رایانه متصل است، Online است.
Signal	سیگنال	۲۰	هر کمیت الکتریکی مانند ولتاژ، جریان یا فرکانس که از آن می توان برای ارسال اطلاعات استفاده کرد.
Analog	قیاسی	۲۰	سیگنالی که قدرت یا مقدار آن به طور پیوسته تغییر می کند؛ در مقایسه با سیگنالی که از واحدهای گسسته (مانند اعداد دودویی ۰ و ۱) تشکیل شده است. این اصطلاح برای هر وسیله ای که با این نوع سیگنال کار می کند نیز به کار می رود.
Digital	رقمی	۲۰	سیگنالی که از واحدهای گسسته (مانند اعداد دودویی ۰ و ۱) تشکیل شده است.
IP Address	-	۲۴	هر یک از رایانه های موجود در یک شبکه رایانه ای با آدرس منحصر به فردی که IP نامیده می شود، مشخص می گردد؛ برای مثال، ۱۰،۱۰،۱۰،۱ می تواند آدرس IP یک رایانه باشد.
TCP/IP	-	۲۴	پروتکلی استاندارد برای ارتباط رایانه های موجود در یک شبکه است که قابلیت هایی برای تفکیک و تمایز اطلاعات جهت ارسال به رایانه های موجود در شبکه را دارد.
Upload	-	۳۲	ارسال کردن فایل از یک رایانه به رایانه دیگر.
Download	بارگذاری	۳۲	دریافت کردن فایل از یک رایانه دیگر.
(hyper) Link	اتصال	۳۲	ارتباط به آدرس یک منبع (URL)، یک صفحه یا سند که ممکن است در همان سرویس دهنده یا سرویس دهنده دیگری باشد.
Web Site	وب سایت	۳۲	گروهی از صفحات وب و پرونده های مرتبط با آن ها که در حافظه جانبی یک سرویس دهنده وب قرار دارند. عمدتاً صفحاتی که در یک وب سایت قرار دارند درباره یک یا چند موضوع خاص می باشند و از طریق اتصال ها (hyperlink) با یکدیگر مرتبط اند. هر وب سایت دارای یک صفحه آغازین (Homepage) است که در واقع صفحه ورودی آن وب سایت است.
HTML	زبان نشانه گذاری صفحات وب	۳۳	با استفاده از کد HTML، شیوه قالب بندی و صفحه آرای صفحات وب و نحوه ارتباط با صفحات دیگر تعیین می شود.
HTTP	پروتکل انتقال فوق متن	۳۴	پروتکل مورد استفاده برای انتقال درخواست ها از یک مرورگر به یک سرویس دهنده وب و بازگرداندن اطلاعات از سرویس دهنده وب به مرورگر درخواست کننده.
Proxy	پراکسی	۳۶	رایانه یا نرم افزاری که ارتباط شبکه داخلی با اینترنت را کنترل می کند.
Robot	ربات	۴۰	یک سیستم رایانه ای که می تواند بدون دخالت مستقیم انسان عملیات فیزیکی و محاسباتی انجام دهد. این ماشین ها متناسب با ورودی، از خود عکس العمل نشان داده و تغییراتی در

واژه	معادل فارسی	صفحه	توضیح
Automation	اتوماسیون	۴۰	محیط اطراف خود ایجاد می نمایند. استفاده از سیستم های الکترونیکی و مکانیکی برای انجام خودکار کارها و حذف یا کاهش دخالت انسان.
Multimedia	چند رسانه ای	۴۲	ترکیب متن، صدا، گرافیک، نقاشی متحرک و فیلم.
Cracker	متجاوز به حریم رایانه	۴۵	شخصی که از طریق گذشتن از اقدامات امنیتی یک سیستم رایانه ای، به طور غیرقانونی به آن دست یابی پیدا می کند.
Crack	دست یابی غیر مجاز	۴۵	دست یابی غیرقانونی به اطلاعات یک سیستم رایانه ای یا استفاده از منابع آن.
Hacker	رخنه گر	۴۵	شخصی که از تخصص رایانه ای خود برای کارهای غیرمجازی مانند دست یابی به سیستم های رایانه ای و برنامه ها و داده ها استفاده می کند.
Chip	تراشه	۵۱	قطعه ای از سیلیکون که تعداد زیادی از عناصر مداری متصل به هم مانند ترانزیستورها و مقاومت ها، روی آن تعبیه شده اند.
Decode	رمزگشایی	۵۲	خارج کردن اطلاعات از حالت رمز. واحد کنترل در یک ریزپردازنده، دستورالعمل ها را رمزگشایی می نماید تا بتواند آن ها را اجرا کند.
Puls	پالس	۵۲	یک سیگنال گذرا که معمولاً کوتاه و منقطع است.
MHz	مگاهرتز	۵۲	یک میلیون هرتز. هرتز واحد اندازه گیری فرکانس یا تناوب است.
Plug & play	وصل کن و استفاده کن	۵۶	به طور کلی اشاره دارد به قابلیت یک سیستم رایانه ای برای پیکربندی خودکار وسایلی که به آن اضافه می شوند.
CRT (Cathod Ray Tube)	لامپ اشعه کاتدی	۶۳	صفحه نمایش به کار رفته در دستگاه تلویزیون معمولی که تشکیل شده است از یک لامپ خلأ و یک یا چند تفنگ الکترونیکی که با شعاع الکترونیکی خود سطح درونی لامپ را به صورت افقی جارو می کنند. سطح درونی لامپ از موادی پوشیده شده است که با برخورد الکترون از خود نور ساطع می کند.
LCD (Liquid Crystal Display)	صفحه نمایش کریستال مایع	۶۴	در این نوع صفحه نمایش از کریستال مایع استفاده می شود. کریستال مایع، یک ترکیب مایع با ساختار مولکولی قطبی است و تحت تأثیر یک میدان الکتریکی، مولکول های آن تشکیل یک آرایش شفاف را می دهند که می تواند نور عبوری را پولاریزه کند.
Disk drive	دیسک گردان	۷۰	یک وسیله جانبی که برای خواندن و نوشتن دیسک های مغناطیسی و نوری از آن استفاده می شود.
Diagnostics	برنامه عیب یاب	۷۴	برنامه های کوچکی که در حافظه ROM قرار دارند و قسمت های مختلف سیستم، مانند حافظه RAM، دیسک خوان ها، صفحه کلید و غیره را در زمان روشن شدن سیستم آزمایش می کنند تا از اتصال آن ها به سیستم و کار صحیح آن ها اطمینان حاصل کنند.
BIOS (Basic Input /Output System)	سیستم کنترل ورودی / خروجی	۷۴	مجموعه ای از دستورالعمل های ضروری که در حافظه ROM قرار دارند و سیستم عامل برای برقراری ارتباط با سخت افزار به آن ها نیاز دارد. در واقع، این دستورالعمل ها سخت افزار را به سیستم عامل معرفی می کنند.

واژه	معادل فارسی	صفحه	توضیح						
User Interface	رابط کاربر	۷۶	قسمتی از برنامه که با کاربر در تعامل و ارتباط است.						
effects	جلوه‌های ویژه	۸۲	جلوه‌های صوتی و تصویری که به یک متن، تصویر یا فیلم در حین پردازش افزوده می‌شوند.						
Data Base	بانک اطلاعاتی	۸۸	یک فایل داده به صورت جدولی متشکل از رکوردها همراه با مجموعه‌ای از عملیات برای جست و جو، مرتب کردن و غیره.						
Record	رکورد	۸۸	مجموعه‌ای از فیلدهای مرتبط به هم که حاوی اطلاعات مشخصی دربارهٔ یک فرد یا شیء هستند.						
			<table border="1"> <tr> <td>احمد پور</td> <td>حمید</td> <td>محمد مهدی</td> <td>۶۴/۱۲/۲۵</td> <td>تهران</td> <td>خیابان هفده شهریور ...</td> </tr> </table>	احمد پور	حمید	محمد مهدی	۶۴/۱۲/۲۵	تهران	خیابان هفده شهریور ...
احمد پور	حمید	محمد مهدی	۶۴/۱۲/۲۵	تهران	خیابان هفده شهریور ...				
Field	فیلد	۸۸	<p>یک رکورد</p> <p>یک واحد مجزا از اطلاعات در یک رکورد که شامل یک ویژگی یا مشخصه‌ی خاص از موضوع رکورد است.</p>						

فهرست منابع و مآخذ

1– Using Information Technology, Brief Version, Fifth Edition, Sawyer, Williams, Hutchinson Irwin Mc Graw - Hill 2009

2 – Computer science an overview sixth edition j. glenn brookshear, ADDISON WESLEY 2000

۳– آموزش گام به گام ویژوال بیسیک، عین الله جعفر نژاد قمی، رمضان عباس نژاد، انتشارات علوم رایانه، ۱۳۸۵

